

Romualda Ziemilska-Odojowa

Niedanowo, pow. Nidzica

Informator Archeologiczny : badania 1, 136-137

1967

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

lateński oraz na wczesny okres wpływów rzymskich /100 r. p.n.e. - 170 r. n.e./.

Pierwotna wysokość kurhanu wynosiła około 2 m, grób znajdujący się w jego centrum był wyrabowany. Kurhan jest datowany na podstawie chronologii grobu znajdującego się w nasypie /znaleziono tam m.in. umbo typu J.7a/ na II w. n.e. Na ten sam okres są datowane najpóźniejsze groby pod kurhanem. W nasypie znajdowały się zabytki na wtórnym złożu, pochodzące z części cmentarzyska zniszczonej podczas sypania kurhanu. Część tego cmentarzyska została ponadto zniszczona około 50 lat temu przy zakładaniu współczesnego cmentarza. Groby znajdujące się w tej części cmentarzyska są zniszczone, zachowały się tylko ich dolne części. Ceramika pochodząca z nich jest datowana na późny okres lateński. Groby z niezniszczonej części cmentarzyska są datowane głównie na wczesny okres wpływów rzymskich, chociaż spotyka się tu także groby późnolateńskie.

Wśród grobów z wczesnego okresu rzymskiego przeważały groby popielnicowe, przy czym znaczna ich szereg zawierała kości czyste bez resztek stosu. W siedmiu grobach znaleziono broń, w dwóch były groty wbite w ziemię.

Prace na tym stanowisku zostały zakończone, cmentarzysko jest całkowicie przebadane.

M I E R C Z Y C E, pow. Legnica patrz brąz

N I E D A N O W O, pow. Nidzica Muzeum Mazurskie w Olsztynie

Badania prowadziła mgr Romualda Ziemilska-Odojowa, finansował WKZ w Olsztynie.

Badania prowadzi od roku 1959 Muzeum Mazurskie. W związku z występowaniem na powierzchni cmentarzyska skupisk kamieni, mimo tablic ostrzegawczych cmentarzysko ulega systematycznej dewastacji przez okoliczną ludność. Z tego powodu badania mają charakter prac ratowniczych. Dotychczas przebadano 60 arów, wyeksplorowano 463 pochówki ciałopalne, 5 pochówków szkieletowych oraz 4 pochówki zbiorowe pod kurhanami. Na znacznie zdewastowanej powierzchni cmentarzyska odkryto szereg ciekawych kamiennych form nagrobków takich jak: różnorodne bruki, kręgi i stelle. Dotychczasowe ramy chronologiczne badanego obiektu zamykają się w okresie późnolatańskim i rzymskim.

Wyniki tegorocznych badań pozwoliły uchwycić południowo-wschodni zasięg cmentarzyska. Wyeksplorowano 42 zespoły grobowe, w tym 2 kurhany oraz jeden grób szkieletowy. Na uwagę zasługuje dobrze zachowana konstrukcja kamienna jednego z kurhanów. Na podstawie analogii można będzie zrekonstruować szczerunkowo zachowane pozostałe kurhany.

Do nowych zjawisk kulturowych na badanym obiekcie zaliczyć należy odsłonięte w bieżącym sezonie bruki kamienne z obstawami bez śladów pochówków. Materiał zabytkowy to przede wszystkim ceramika grobowa oraz mniej licznie występujące na krańcach cmentarzyska wyposażenie grobowe. Wyposażenie to ma charakter jednolity poświadczający wcześniejsze już wnioski odnośnie kobiecego charakteru cmentarzyska. Nie ulga zmianie dotychczasowa chronologia badanego obiektu. Najwcześniejszymi formami grobów są zbiorowe pochówki ciałopalne pod kurhanami, które można datować na początek II wieku p.n.e.

Badany obiekt w Niedanowie zasługuje w pełni na kontynuację i ukończenie badań oraz monograficzne opracowanie materiałów. Dalsze badania planuje w roku 1968 Muzeum Mazurskie.